

LIETUVOS RESPUBLIKOS UŽSIENIO REIKALŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, J. Tumo-Vaižganto g. 2, 01108 Vilnius, tel. (8 5) 236 2444, faksas (8 5) 236 2626

El. p. urm@urm.lt, <http://www.urm.lt>

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188613242

Lietuvos Respublikos energetikos ministerijai
Lietuvos Respublikos finansų ministerijai

2024-11-20 Nr.
Į 2024-11-19 Nr. 3-1633

Kopija
Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijai

DĖL PARAMOS UKRAINOS ENERGETIKOS SEKTORIUI SAULĖS ELEKTRINIŲ ĮRENGIMUI

Atsakydami į Energetikos ministerijos 2024 lapkričio 19 d. raštą Nr. 3-1633, patvirtiname rašte nurodytus Ukrainos energetikos sistemos poreikius ir pritariame prašymui skirti 5 mln. eurų Vystomojo bendradarbiavimo ir humanitarinės pagalbos fondui Ukrainos energetikos sektoriui paremti, įrengiant saulės elektrines Ukrainos švietimo ir medicinos bei kitose Ukrainos institucijų nurodytose įstaigose.

Rusijai tęsiant brutalias atakas prieš Ukrainos energetikos infrastruktūrą, Ukrainos energijos gamybos pajėgumai yra daugiau nei penkiasdešimčia procentų mažesni nei 2022 m. vasarį, visoje šalies teritorijoje ribojamas elektros energijos tiekimas. Aukščiausi Ukrainos pareigūnai visų dvišalių ir daugiašalių susitikimų metu prašo padidinti paramą Ukrainos energetikos sistemai ir padėti sukurti daugiau decentralizuotos energijos generacijos pajėgumų. Ukrainos donorų platformos Valdymo komiteto posėdžio metu Ukrainos Energetikos ministras sakė, kad ši žiema bus labai sunki, bet būtina tuo pačiu ruoštis ir kitai žiemai, ypač atsinaujinančios decentralizuotos energetikos gamybos kontekste. Prezidentas Zelenskis vienoje iš savo pastarųjų kalbų pabrėžė, kad ligoninių ir mokyklų energetinio savarankiškumo užtikrinimas yra itin svarbus Ukrainos prioritetas.

Energetikos ministerijos teikiamas pasiūlymas visiškai atitinka Lietuvos įsitraukimo į Ukrainos atstatymą ir atsigavimą gaires 2024-2027 m. (toliau – Gairės), patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2024 m. spalio 9 d. Jose energetika įvardijama kaip viena iš prioritetinių paramos sričių ir esminių sąlygų siekiant užtikrinti tvarų Ukrainos ekonomikos augimą.

Atsižvelgdami į minėtas Gaires bei Ukrainos atstatymo ir atsigavimo projektų įgyvendinimo patirtį, siūlome šiuos paramos teikimo modalumus:

- laikantis šalies partnerės savarankiškumo (angl. ownership) principo, rekomenduotina Ukrainos institucijoms suteikti galimybę nuspręsti ir įrengti saulės elektrines ten, kur

jų labiausiai reikia, pagal centrinės valdžios institucijų sudaromą prioritetinių projektų eilę;

- pagal Gairėse įvardintus tolesnio veikimo punktus bei mažinant administracinę naštą Ukrainos pusei, CPVA galėtų atlikti viešųjų pirkimų procedūras ir įgyti Ukrainai reikalingą įrangą saulės elektrinių įrengimui bei organizuoti įrangos pristatymą į Ukrainą. Taip būtų įveikiamos ir tiekimo grandinių bei energetikos įrangos trūkumo Ukrainoje problemos;
- būtina atliepti Ukrainos prašymą užtikrinti pilną objektų energetinį savarankiškumą, todėl paramos paketą turėtų sudaryti saulės moduliai, inverteriai ir kaupikliai, leidžiantys išvengti tinklo balansavimo problemų;
- įgyjant įrangą svarbu įvertinti jos patikimumą bei kibernetinio saugumo aspektus.

Lietuvos Respublikos Vyriausybei priėmus sprendimą dėl lėšų skyrimo, kartu su CPVA, esame pasirengę koordinuoti konkrečius paramos teikimo žingsnius ir derinti su Ukrainos energetikos ministerija, Atstatymo agentūra bei kitomis institucijomis.

Viceministras

Egidijus Meilūnas